Jaheyn wadareed loo wajahayo ajande guud oo ku saabsan magaalaynta, dhulka iyo barakaca ee Soomaaliya - Oktoobar 2020

Talooyinka	Mustaqbalka Dhow (1-3 sano)	Mustaqbalka Dhexe (3-6 sano)	Mustaqbalka Fog (Ka badan 6 sano)	Daneeyayaashu hogaamiya / hawlgalaya
Fahamka qaabdhismeedka sharciyo xeerarka, iyo danaha siyaasadeed iyo dhaqaale ee hkjkharrimaha dhulka	**Dhis maal-gashiga sida shaqada wadajirka** ah ee Daraasadda Dhulka ee la isku haysto si loogu isticmaalo istiraatiijiyada horumarka caasimada iyo magaaleynta iyadoo la tixgelinayo adeeg bixiyeyaasha dhulka ee rasmiga ah iyo kuwa aan rasmiga ahayn. **Gacan ka geyso shaqada socota ee ku saabsan hanaanka siyaasadda, sharciga iyo korjoogteynta** oo qayb ka ah istiraatiijiyadda ku-meelgaarka ah oo caddee halka kala xisaabtanka qaab-dhismeedyadan ay fadhiyaan marka la eego mas'uuliyiinta kala duwan. Hubi isku xirnaanta geeddi-socodka dib-u-eegista ee ku socda dhismaha golayaasha degmada ee hada socda iyo hannaanka dib-u-eegista dastuurka **Dhis is-afgarad ku saabsan hanaanada mudnaanta sharciyeed iyo korjoogteynta** ama hagayaasha lagu qaadan karo heer caasimad si loo waafajiyo maamulka dhulka, loona caddeeyo doorarka, mas'uuliyadaha ay ka mid yihiin qabanqaabada maalgelinta, iyo isdhexgalka ka dhexeeya hay'adaha kala duwan (oo ay ku jiraan hay'adaha aan rasmiga ahayn) Soo saar **istiraatiijiyad siyaasadeed** oo lagu dhisayo nidaamyada maamulka dhulka laguna xoojiyo howlaha isla-xisaabtanka	Cusbooneysii gorfaynta maamulka dhulka Kobcinta maamulka dhulka dadweynaha oo ay kujiraan duubista xuduudaha iyo shuruudaha qoondaynta	Hirgelinta iyo qiimeynta siyaasadda	Maamulada (MoPW, MoPIED, FGS, FMS, dawladaha hoose oo ay ku jiraan maamulka dhulka ama guddiyada iyo unugyada xalalka waara) Ku takhasusayaasha iyo dejiyeyaasha siyaasada (NGO-yada, hay'adaha Qaramada Midoobay, deeq-bixiyeyaasha bani'aadamnimada iyo horumarinta) si ay qayb uga noqdaan barnaamijyada dejinta iyo bar-tilmaameedka wanaagsan

Sii hay'adaha ay khuseyso gargaar farsamo oo habeysan oo waara si ay uga soo baxaan waajibaadkooda uguna xiriiriyaan qorshooyinka deegaan ku sameeynta iyo qorsha guud ee magaalooyinka iyo adeeg bixinta	**Qiimey oo siyaadi kaalmada farsamo ee hadda jirta iyo kobcinta awooda aqooneed ee maamulada iyadoo la adeegsanayo istiraatiijiyado siyaasadeed oo si taxaddar leh loo farsameeyay**: dhiirigelinta aqbalida maamulka dhulka ee rasmiga ah; dhis kalsoonida lagu qabo hay'adaha rasmiga ah; u heellan nidaam loo dhan yahay oo ah lahaanshaha dhulka oo ay ku jiraan haweenka, saboolka iyo barakacayaasha magaalooyinka **Gacan ka geyso soo saarista qorshooyinka guud ee caasimada iyadoo oo ay dhamaan dhinacyada badan ka qaybqaadanayaan** kaasoo isu keenaya dhammaan daneeyayaasha waaweyn **oo yareynaya guryo ka saarista qasabka ah** iyadoo loo marayo wanaajinta habsami usocod taxaddar leh - maalgelinta geedi socodka xalalka waara (isdhexgalka / dib u dejinta) **Dib-u-hano, dib-u-dhis, oo cusboonaysii diiwaanada dhulka magaalooyinka** - diiwaanada taariikhiga ah ee jira waa in laysu geeyaa laguna wareejiyaa mas'uuliyiinta ku habboon Dukumiintiyada dib loo soo celiyay waa in loo adeegsadaa in loo isticmaalaa dib-u-soo-nooleynta diiwaan dhul oo dhameystiran oo si furan loo heli karo	Samee **istiraatiijiyad ku meel gaar ah** oo tartiib tartiib looga dhaqaaqayo sharci jamaaca ah loona hoggaansamayo hal caado oo ah sharciga dhulka iyo maamulka dhulka iyo awoodda garsoor. Kor u qaad adeegsiga tikniyoolajiyadda casriga ah ee hergelinta adeegyada maamulka dhulka oo sii wad hagaajinta adeegyada diiwaangelinta dhulka	Sii wad hirgelinta istiraatiijiyadda ku-meel-gaarka ah	Maamulada (FGS, FMS iyo dowlada hoose maamulka dhulka ama gudiyada) Ku takhasusayaasha iyo dejiyeyaasha siyaasada (UN, NGOs, koox-hoosaadka wada-hawlgalayaasha ee HLP, Bangiga Adduunka, deeq-bixiyeyaasha bani'aadamnimada iyo horumarinta), qaybaha gaarka loo leeyahay, qorsheeyeyaasha magaalooyinka

	Gcan ka geyso howlaha socda ee loogu talagalay xoojinta adeegyada diiwaangelinta dhulka – Ku taageer hay'adaha rasmiga ah ee dhulka bixinta adeegyada dhulka iyadoo la tixgelinayo adeeg bixiyeyaasha aan rasmiga ahayn **Diirada saar kaalmooyinka xagga farsamada ah ee la siinayo mas'uuliyiinta ee lagu taageerayo maamulka dhulka iyo xukunka** dhulka, labadaba lagu horumarinayo khibradda farsamo ee shaqaalaha jira laana qoro shaqaale cusub. **Taageer qaababka isuduwidda ka jira heer federal iyo gobolka ee sharci u dejinta dhulka iyo hanaanka siyaasada si** loogu xiro si loogu xiro qorshooyinka dib-u-dejinta qorshooyinka guud ee magaalooyinka iyo bixinta adeegga: weli waxaa jira caqabad ku saabsan hubinta inuu jiro isku-duwid u dhexeysa wada-hawlgalayaasha kala duwan iyo mas'uuliyiinta oo ku aadan maalgashiga lagu sameynayo geeddi-socodka dib u dejinta / dejinta: xalalka ku saleysan dhulka ayaa loo qaabeyn karaa inay noqdaan wax qeyb ka ah geeddi socodka isdhexgalka ballaaran (re) Xooji ka falcelinta xadgudubyada xuquuqul insaanka ee laxiriira dhulka sida dhulalka ssharci darada ay boobaan dadka aan dowliga aheyn ayadoo la dejinayo hanaan oo **si sharci ah looga soo celsho** dhulka danta guud isla markaana la siiyo magdhow cadaalad ah dadka ay saameysay. **Soo bandhig ilaalin kahortagta dhaqamada mala awaalka ah iyadoo loo marayo habab wadareed iyo wadatashi,** tusaale ahaan dib u soo celinta dhul horey loo qoondeeyay haddii aan lagu dhisin waqti qaas ah oo cayiman ama mala awaalka la xariira in loo canshuuro si culus.	**Aasaas jawi hagaya oo nidaamsan oo loogu talagalay bixinta adeegga saddexaad** (ka bilow tirinta saamiyada sharciyada hadda jira ee lagu xukumayo waaxda gaarka loo leeyahay iyo horumarkooda kororka ah) Gacanta ku dhig xaaladda barakacayaasha (nus) rasmi ka dhigayo degsiimooyinka aan hada rasmiga ahayn. Xalku wuxuu noqon doonaa mid ku xiran kiiska walbo gooni ah, laakiin waxaa ka mid noqon kara rasmiyeynta deganaanshaha, kaalmada kirada, deeqaha hagaajinta guryaha, heshiisyada ijaarka bulsho iyo horumarin guryeyn ooh or kacayaan bulshada waaxda gaarka loo leeyahay.		

Horumari maaraynta khilaafka dhulka iyadoo loo marayo geedi socod dib u heshiisiin qaran oo dhameystiran, iyo su'aalaha balaaran oo ku saabsan xuquuqda muwaadinimo	**Qaado habka bulshooyinka uu saameeye barakaca.** Diirad saar ku saleysan baahiyaha, xuquuqda iyo nuglaanshaha **Raadi dadaallo dib-u-heshiisiin oo bulsho iyo siyaasadeed ballaaran** oo leh xuquuq dhul (magaalo iyo miyi) iyo nidaamyo wadahadalada dhexda kaga jira, isla markaana ka hadlaya arrimaha aan la xallin ee ku saabsan aqoonsiga, dhulka iyo xuquuqda. **Taageer oo fududey aasaasida madasha ururada aan dowliga ahayn** ee ku saabsan maamulka dhulka iyo maamulka kajira magaalooyinka waaweyn ee Soomaaliya, si looga qaybgaliyo bulshooyinka uu saameyey barakaca kadib la dhiso aqoon, xirfado iyo karti aqooneed si loo hubiyo inay qayb ka noqdaan hannaanka maamulka / isla- xisaabtanka. Xoog geli oo gacan ka geyso xoojinta **awooda garsoorka**	Sii wad ,maalgelinta howlaha dib uheshiisiinta iyo awooda garsoorka		Maamulada ay ka mid yihiin Wasaaradda Caddaaladda, NGO-yada, CSOs, UN, IDLO, wada-hawlgalayaasha caddaaladda ku-meelgaarka ah (Barnaamijka Helitaanka Caddaaladda, ABA / PACT, Dadaalka u hogaansanka sharciga , DDG, iwm) iyo Shabakadda Caawinta Sharciga ee Soomaaliya